No pasamento de Iulius Nierere

Description

O pasado xoves faleceu en Londres, aos 77 anos, Iulius Nierere creador da actual RepÃºblica de Tanzania. Desaparece asÃ un dos protagonistas do espertar de Ã•frica durante a dÃ©cada dos sesenta, propulsor, xunto a outros dirixentes da Ã• frica subsahariana do que se denominou â??socialismo Ã¡ africanaâ?• asÃ como da unidade africana que se concretou na OUA da que foi fundador e presidente nos primeiros anos da dÃ©cada dos oitenta. Abandonou o poder en 1985 cando se negou a aceptar as recomendaciÃ³ns de austeridade social do FMI, considerÃ¡ndose un fracasado. Non foi quen de arrincar ao seu paÃs das garras da pobreza mais dotouno dunha estabilidade que lle permitiu evitar, polo de agora, os sanguentos enfrontamentos que nesta dÃ©cada asolaron aos paÃses veciÃ±os.

Nacera en 1922 en Butiama, preto do lago Victoria. Foi un dos 24 fillos que o xefe da tribo Zanaque tivo coas sÃºas 22 esposas; non sendo fillo da primeira delas nin primoxÃ©nito carecÃa de todo dereito a ser xefe, aÃnda asÃ puido asistir a escola catÃ³lica britÃ¡nica e posteriormente licenciarse en Humanidades na Universidade da Makere, na actual Uganda. Completou os seus estudios entre 1949-52 en Edimburgo. Ao regreso a Tanganica dedicouse ao ensino e dende aquela foi coÃ±ecido como o â??mualimoâ?•, o mestre en suahili.

En 1954 participou na fundaciÃ³n da TANU (UniÃ³n Nacional Africana de Tanganica) partido que dirixiu a loita pola independencia serÃa realidade en 1961. Ao ano seguinte converteuse en Presidente da RepÃºblica que dous anos mÃ¡is tarde mudarÃa o nome polo actual de Tanzania ao unirse a Tanganica as illas de ZanzÃbar e Pemba.

Durante os anos sesenta intentou unha reforma social sobre a base de comunas agrarias solidarias inspiradas no colectivismo tradicional africano e no modelo maoÃsta asÃ como a nacionalizaciÃ³n das empresas estranxeiras e na creaciÃ³n de empresas estatais de exportaciÃ³n e importaciÃ³n. En 1967 o seu goberno facÃa a â??DeclaraciÃ³n de Arushaâ?• onde desenvolvÃa a sÃºa idea dunha â??vÃa tanzana ao socialismoâ?•.

Nos primeiros anos setenta comprobou o fracaso desta experiencia polas resistencias internas, nomeadamente dos xefes tribais que vÃan limitados os seus privilexios, e polas dificultades que unhas relaciÃ³ns internacionais dominadas pola tensiÃ³n bipolar, sometÃan ao mÃnimo intento de romper este dualismo. Nierere, xunto a outros dirixentes africanos, defendeu un modelo de partido Ãºnico, aÃnda que en Tanzania combinÃ¡base cunha eleccciÃ³n entre dous candidatos, que aglutinase esforzos para tirar as respectivas sociedades do atraso, impulsou o panafricanismo participando na fundaciÃ³n e mesmo presidindo posteriormente (1983-1985) a OUA e explorou as posibilidades dunha â??terceira vÃaâ?• (que non tiÃ±a nada que coa actual) nas relaciÃ³ns internacionais a travÃ©s do Movemento de PaÃses Non AliÃ±ados inspirado na Conferencia de Bandung de 1955, que terÃa continuaciÃ³n nas de La Habana (1966), Alxer (1973) e Colombo (1976). O fracaso foi rotundo, o modelo de partido Ãºnico foi devorado polo cancro da corrupciÃ³n, a unidade africana non pasou dun soÃ±o e a â??terceira vÃaâ?• arrasada polo intereses das dÃºas superpotencias.

AÃnda asÃ Nierere foi quen de evitar que Tanzania se vise sometida as sanguentas dictaduras militares que se impuxeron nos estados veciÃ±os dende a segunda metade dos setenta e dotar de estabilidade ao paÃs ao abandonar a presidencia, en 1985, e ser substituÃdo seguindo procedementos constitucionais, e evitar as terribles guerras tribais que na presente dÃ©cada asolaron a Ã¡rea dos grandes lagos, que o obrigaron a retornar Ã¡ vida pÃºblica par actuar como mediador entre hutus e tutsis e Burundi, Ruanda e o antigo Zaire.

De profunda formaciÃ³n catÃ³lica, humanÃstica e antiimperialista, arelou un socialismo de raÃces africanas para o que consideraba necesario a superaciÃ³n da fragmentaciÃ³n entre Ruanda, Tanganica, Burundi, Qeniaâ?¦ e o establecemento dunha lingua franca, o suahili en toda a Ã•frica Occidental ex britÃ¡nica.

As sÃºas Ãºltimas palabras como presidente serÃan: â??RecoÃ±ezo que fracaseiâ?•. Nunca deixou de soÃ±ar, e os seus soÃ±os foron sempre xustos.

Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Ã•frica ARQUIVO

IDIOMA

Galego

Date Created
Outubro 19, 1999
Meta Fields

Autoria :	10663
Datapublicacion :	1999-10-19 00:00:00